

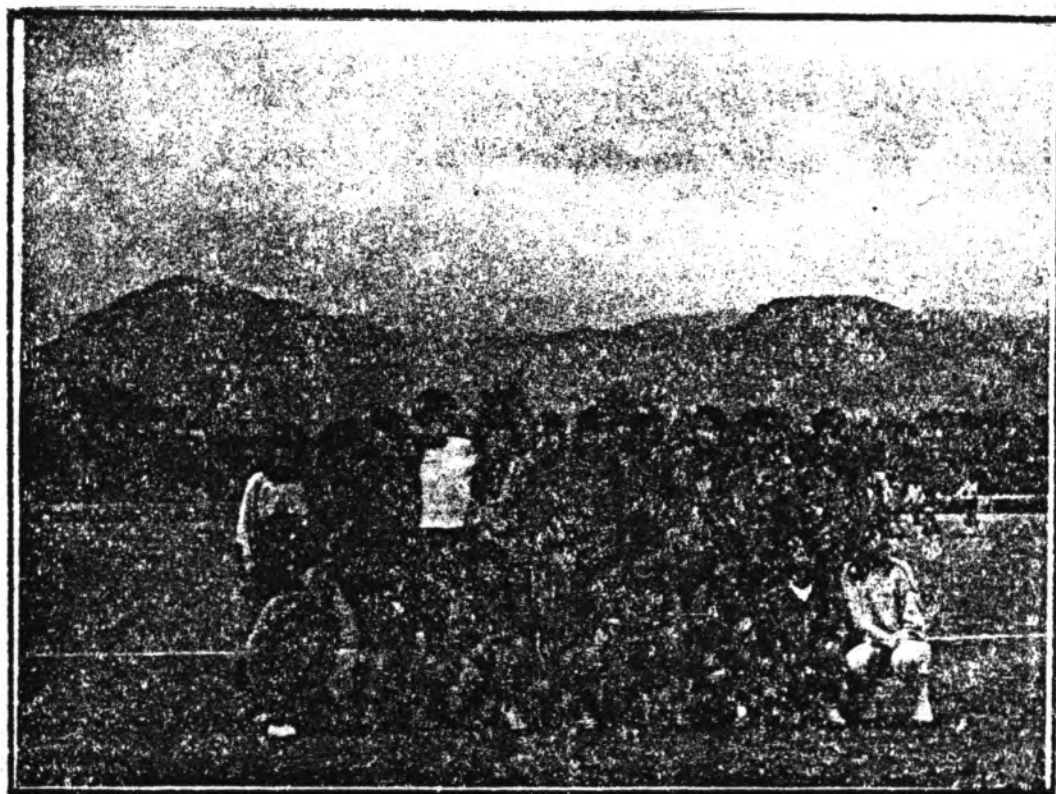

CAMPANET

publicació de l'O.C.B. * NOVEMBRE- DESEMBRE 1983 Nº 11

FUTBOL

FEMENÍ A CAMPANET

ENTREVISTA AMB EL PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DE CULTURA JAUME POL

CONVERSA AMB JOSEP REINES REUS

EDITORIAL.

Les festes de Nadal , al nostre poble s'han presentades molt pobres. Vertaderament, res adorna els nostres carrers ni les nostres places, única-ment un pi és damunt la plaça amb una il.luminació ridícula: una sola bom-beta d'una potència mínima. L'ambient nadalenc no existeix als carrers, cosa triste ja que fa pensar en el perill que dins tots els racons del po-ble i de la societat tampoc ho és present.

Ben segur que l'arbre que el nostre Ajuntament arrabassa a la natura hagués pogut continuar dins el boscatge. Ben segur que els responsables del poble haguessin pogut adornar un poc la plaça. Però això no hi és. Serà que el nostre poble se mor? Serà que els nostres polítics no tenen il.lu-sions ?

Esperem que l'any 1984 vengui carregat d'il.lusions i que aquestes arribin a totes les entitats i famílies del poble. Esperem especialment que l'Ajuntament treballi amb il.lusió per fer un Campanet millor. Un Campa-net on tothom s'hi trobi be.

CAMPANET

Revista Bimensual
Publicació de l'O.C.B.
Campanet (Mallorca)

COORDINADOR

Joan Pons Pol

EQUIP DE REDACCIO

Joan Buades

Joan Pons

Miquel Vives

ADMINISTRACIO

Pere March

PUBLICITAT

Joan Buades

IMPRIMEIX

Bohigas S.A.

DIPOSIT LEGAL

P.M. 659/1982

Preu 75 pts.

SUMARI

Editorial.....	pàg. 2
Entrevistes amb el regidor de Cultura.....	pàg 3-4
Mn. Riber i la Unitat de la llengua Catalana...	5-6
Trobada Premsa Forana.....	7
Natalitat i Mortalitat a Campanet s.XX.....	8-9
Futbol Femení a Campanet.....	10
Nàix un equip d'Alevins.....	11
Agenda de la Vila.....	12
Conversa amb Josep Reines Reus.....	13,14,15
"25 Aniversari de la mort de Llorenç Riber	16
Homenatge a la Vellesa.....	17
Els Solistes de Mallorca.....	18
Comic.....	19
Ha mort Joan Miró.....	20

Exposició venda de llibres
amb grans descontes
dies: 1 a 6 de gener a la Caixa

Entrevista a Jaume Pol regidor de cultura

- Quins motius te varen dur a presentar-te per regidor?
Perquè trobava que estava preparat per esser-ho i tenia voluntat i que sa gent que m'ho va demanar va depositar sa seva confiança en jo.
- Dins la Coalició Popular, en quin partit milites?
Independent
- Actues com a independent dins l'Ajuntament?
Un moment, si jo m'he presentat amb ells no puc esser ..., és distint que jo m'hagues presentat amb una coalició d'independents. Si un moment donat no estigués d'acord renunciaria al carrec.
- Com a regidor de cultura, què has fet fins ara?
Fins ara ... fins ara res
- Com res? Festes, concert ...
Aixó no, això Ah si! tens raó.
Jo crec que s'ha de tenir en compte a on estàs i ses possibilitats que tens. S'Ajuntament de Campanet és molt humil o proba en tots es sentits no just de doblers. He procurat "apoiar" qualsevol iniciativa que m'ha paregut bona. Però ... jo me consider molt lliberal (somriu) més que ser un inspirador m'agrada agafar una actitud un poc protectora, com a regidor.
- Què pensau fer?
Més que coses concretes, tenc principis. Un és que m'agradaria fer una comissió de cultura, que hi hagués molta gent, tota sa que hi volgues estar, i que se fes allò que diu sa majoria.
- Quina música t'agrada?
(Dubte) No ho sé, no tenc preferències. Estic influït per sa moda.
- Esport?
Futbol (rotundament) Bé també s'atletisme.
- Què penses d'es futbol de ses dones?
Cadascú pot fer allò que vol. Es futbol és un esport que ses dones no reuneixen ses condicions més idonies i que tampoc a elles els convé massa. Però les respet i com regidor les "apoiaria" si demanassin ajuda
- Penses fomentar altres esports?
Més que fomentar-ne de nous mos hem de dedicar a ajudar els que hi ha, però si sortís un grup que fes un altre esport en "serio" els ajudaria en sa mateixa proporció.
- Respecte de sa pista de tennis com està això?
Amb lo que s'ha fet s'ha acabat el pressupost i faig unes gestions que no puc dir ara, perquè se tanqui.
No serà només una pista de tennis sinó també pista de futbito, "baloncesto", "balonmano". Quan entràrem a s'Ajuntament ses gestions i subvencions ja estaven fetes i s'havien d'acabar ses obres enguany, perquè sinó no podies comptar amb sa subvenció.
- Segons l'article 3r de l'Estatut d'Autonomia: "La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, serà, juntament amb la castellana, l'idioma oficial de la Comunitat Autònoma".
Que penses d'aquest article?

(Pensa seriós) Qualsevol persona que vulgui viure dins un grup social ha d'acceptar ses lleis, per tant, jo l'acceptaré sempre com a llei i com a regidor le duré endavant.

-Com assumeix l'Ajuntament de Campanet aquets principis estatutaris?
Seré molt sincer. Al nostre grup no li agrada massa sa denominació de català, li agrada més sa de mallorquí. Però mentre sigui una llei no s'hi oposaran i la duran endavant.

-Tu tens clar això de mallorquí i català?
Bé, jo lo que tenc clar és lo que vos he dit d'es partit. Si tenir-ho clar és dir a sa llengua que xerram català, jo com a persona no ho tenc clar. Però com a regidor acceptaré sa llei i si vaig a un lloc diré que xerr es català perquè jo no puc fer es meus "capritxos".

-Parles i escrius correctament les dues llengües oficials de la nostra comunitat autonoma?
No, no es mallorquí bé, es català no l'escric. Però m'agradaria que me demanassi si voldria aprendre-lo.

-T'agradaria?
M'agradaria molt saber-lo escriure.

-Creus en els horòscops?
(Somriu) Me desperta curiositat.

-Quin horòscop tens?
Cancer.

-Quin es el darrer llibre que has llegit?
(Pensa) Bé vos dire es que llegesc "La Rebelión de las masas"

-Opinió que tens de sa Revista Campanet
(Reflexiona) Es seu valor periodístic, cultural ... és molt bo, tenguent en compte el marc a on està. Politicament me té molt decepcionat.

-Perquè?
Quan entra dins el tema de politica se decanta cap a un partit. Tenc proves molt concretes. Per ses festes va sortir una crònica a s'Ultima Hora de què jo havia marginat a s'O.C.B. i a sa revista va sortir una que pràcticament era sa mateixa. I essent sa revista de s'O.C.B. no s'havia de publicar mai perquè sabia cert que no era vera lo que afirmava sa crònica. Un altre és que sa 1ª portada després d'entrar noltros a s'Ajuntament mostrava una mà que arrabassava un arbre, i deia "Salvem Campanet". Sa revista presenta un aspecte de Campanet en decadència -no sé si es casualitat- des de que noltros hem entrat. Les respect però lo que no m'agrada és que vulguin ostentar un "puesto" d'imparcialitat.

-Sa revista està oberta a tothom, perquè no hi participes?
En part si no hi he participat és perquè trop que a Campanet sa gent dur bastant malament lo de sa politica, el duen a un pla personal. Val més crear un ambient de cordialitat abans de aclarir si un actua be o malament.

-Com a representant de s'Ajuntament dins el consell de direcció de les escoles, quin es la relació amb els mestres?
Sa relació és molt bona, però se limita a ses vegades que vaig al consell. Bé, i antes de res voldria dir que té una directora que no se la mereix. Sa seva formació personal i professional es molt superior a sa que haurien de menester ses escoles. Encara qui hagui aquesta directora, es problemes no s'han solucionat. Consider que sa gent que prepara ses generacions futures no acaben d'esser lo suficientement madures per abstreure's dels seus problemes i juntar-se en equip per treballar. Els mestres estan molt enfrenats. Els informadors i sa revista no s'han preocupat d'aquest tema, tan important com és.

Mn. RIBER i la Unitat de la Llengua Catalana

A hores d'ara, quan acabam de commemorar el vint-i-cinquè aniversari de la mort d'En Llorenç Riber, voldríem retre-li un humil homenatge i redimir-lo del pas del temps, tot presentant-vos un Riber jove, entusiasta i -per què no dir-ho- profundament catalanista, un Riber tal volta encara immadur però ja d'imaginació lliure i capacitat expressiva plena, de prosa exultant i fins i tot combativa.

I sobretot coherent i científic a l'hora d'enfrontar-se amb la problemàtica de la divisió dialectal i pèrdua de consciència lingüística del nostre país. Tengué l'oportunitat de plantejar el que en pensava quan Mn. Alcover - mitjançant Costa i Llobera - li demanà una comunicació per al I Congrés de la Llengua Catalana, celebrat a Barcelona l'any 1906 - ha passat molt de temps-. En el seu escrit, el jove campaneter, amb una prosa magnífica, féu una anàlisi dels anys de decadència en què la llengua va perdre el seu esplendor medieval: "Tres segles d'opressió forastera enfondriren les discrepàncies dialectals", però també una crida esperançada a la recuperació, a la unitat: "en vuitanta anys d'acció comuna hem rescatats milenars de paraules, ens hem redimit de milenars de barbarismes, i la nostra producció és pujada com una vasta, una invasora"

Evidentment, l'euforia de la Renaixença catalana, el moviment de reivindicació cultural i àdhuc política, se li havia contagiada. Les seves conviccions, però, eren fermes i decidides, i com a escriptor s'hi sentia fortament implicat: "La restauració de tota llengua és la tasca de sos escriptors" (Per altra banda, la comunicació es titulava "Missió dels en quant al manteniment de la puresa i unitat del català")

Davant les contradiccions actuals, fruits de la immaduresa i la ignorància, de "gonellistes", mallorquinistes de via estreta i sevis orgullosos, pot esser un exemple de dignitat i intel·ligència el parer de Mn. Riber. En l'objectiu de trobar una llengua pura, segons Riber, "ens hem trobat en la unitat del llenguatge perquè precisament el que deturpa i embordeix un idioma és el que trenca i disgrega sa unitat originària i familiar". Tota la producció literària del nostre poeta mostra aquest criteri savi en destriar allò autèntic d'allò escuri, fals i ridiculitzant. El seu lèxic fou immens, fornit de la cultura popular molt sovint

però tractat amb la dignitat suficient per no caure en la caricatura ni en el costumisme degradant.

I voldríem acabar amb la invocació que clou aquest escrit de joventut: unes paraules que continuen vigents i malhauradament cal encara recordar: "Guardians intrèpids de nostra llengua gentil, guardem-la franca i pura i clara com l'argent perquè tot un poble aquí s'abeura, que quan un poble cau de cara dins l'esclavitud, si conserva sa llengua, té la clau que obri el pany de totes les cadenes".

Miquel Vives

BAR

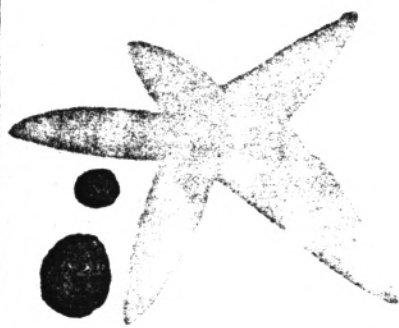

VARIATS
XOCOLATA
AMB
ENSAIMADES

BAR

**CA'S
RETO**

GELATS
I
TAPES
VARIADES

"la Caixa"

CAIXA DE PENSIONS

Trobada Premsa Forana

La Revista Campanet el 16 d'octubre d'aquest any va assistir a la Diada que l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, va convocar a Petra sota l'organització de la revista "APOSTOL Y CIVILIZADOR". Allà ens trobarem, als voltans del Convent dels Franciscans, un bon grapat dels qui avui fan possible que a molts de pobles de Mallorca hi hagi publicacions que portin les notícies del poble. A Petra visitarem l'Ajuntament escoltant unes breus paraules del Batle, llavors passarem davant el monument del P. Serra per després assistir a una exposició de totes les publicacions de la Premsa Forana; tampoc no deixarem de banda la visita a la casa del P. Serra, així com el Museu, lloc on realitzarem part de la nostra secció de treball. Ens fou lliurat l'Estatut de l'Associació, així com també es discutiren les bases dels premis "Associació de Premsa Forana de Mallorca" que a continuació trobareu. Per a nosaltres el més important va ésser que érem admesos dins l'Associació.

Premis «Associació Premsa Forana de Mallorca»

BASES

L'«Associació de Premsa Forana de Mallorca», amb la col·laboració i patrocini de la Caixa d'Estalvis «Sa Nostra», convoca el Primer Concurs Periodístic «Associació de Premsa Forana de Mallorca» amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es regirà per les següents BASES:

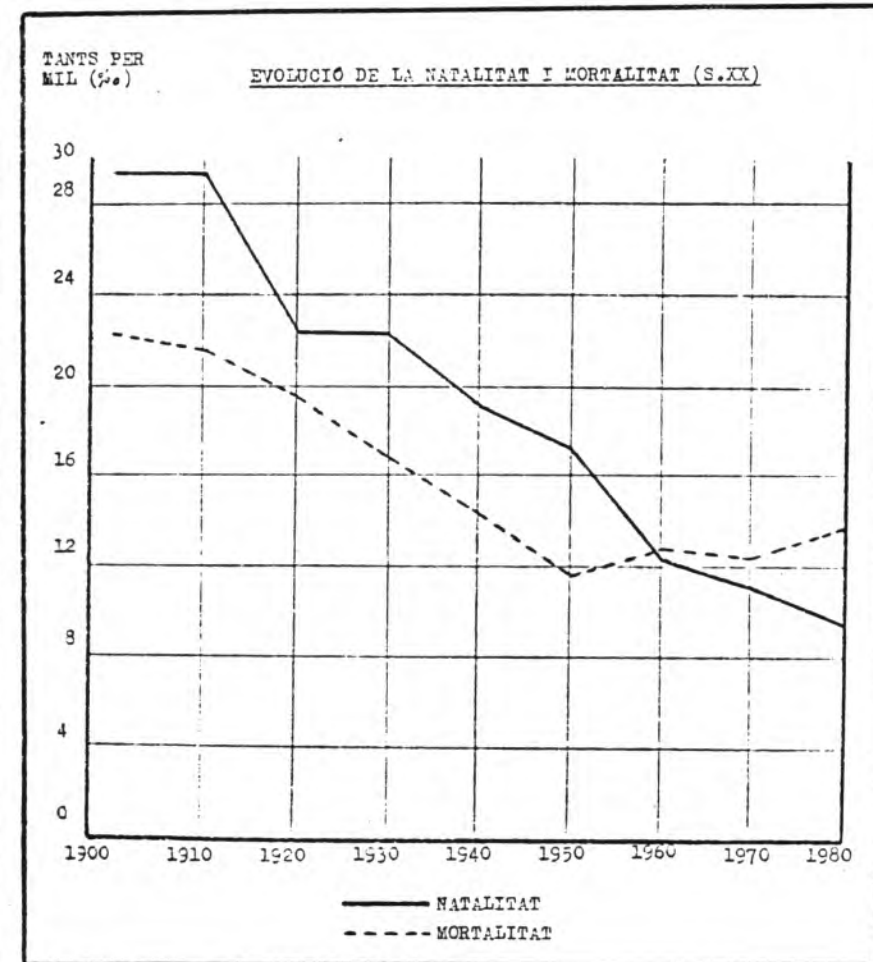
- 1a Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.
- 2a Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats, a qualsevol de les publicacions associades.
- 3a Podran participar-hi tots els col·laboradors habituals de les publicacions.
- 4a L'extensió serà d'un màxim de tres fols mecanografiats a doble espai i a una sola cara. Hi podrà haver informació gràfica.
- 5a Per optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de la data de publicació d'aquestes bases fins a dia 30 d'Abril de 1.984.
- 6a Per optar al premi, l'autor del treball per mitjà del director de la publicació on hagi sortit a llum enviarà el retall del mateix per triplicat a nom de Carles Costa, Carrer Princesa, 24. Sant Joan.
- 7a El Jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredicté serà inapel·lable.
- 8a El veredicté es farà públic dins els mes de Maig de 1.984. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.
- 9a L'«Associació» es compromet a editar els treballs premiats.
- 10a Els premis que s'atorguen són els següents:
Tres premis de 30.000 ptes.
Un d'ells tindrà un premi d'honor consistent en una escultura d'En Pere Pujol.
- 11a Els participants es comprometen a acceptar aquestes bases. Els membres del jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

NATALITAT I MORTALITAT A CAMPANET EN EL S.XX

Les taxes de natalitat de Campanet presenten una progressiva disminució des de començos de segle fins als nostres dies, en aquest sentit, segueix la tònica general de descens experimentada pels països occidentals, encara que les seves causes no obeeixen a uns mateixos determinants.

A la primera meitat de segle, la minva del nombre de neixements respon en línies generals a la incidència de quatre factors: la crisi de subsistències (oli, farina) de finals dels anys deu, la guerra civil, la fam de postguerra i l'emigració. Sens dubte, fou aquest darrer fenomen el que va tenir més influència sobre el descens de la natalitat. Es va produir com a conseqüència de les reduïdes possibilitats de feina que oferia l'economia essencialment agrícola de l'Illa a una població en creixement. Aquesta manca de treball obligà molts de mallorquins a emigrar cap a Sud-Amèrica, Algèria i França, entre els quals s'hi trobaven un bon grapat de campaneters. La partida, d'una manera més o menys continuada, d'aquest contingent humà, majoritàriament jove i per tant en edat de procrear va afectar negativament a la natalitat al llarg del període.

De 1950 a 1960 es registrà una forta recessió dels neixements, que s'anirà mantenint encara que més suaument fins l'actualitat. Els factors abans esmentats desapareixen, tret de l'emigració, la qual d'exterior es convertirà en interior. L'economia insular, principalment gràcies, al turisme entra dins una fase expansiva que si per una banda atura la sortida de gent cap a l'estranger, d'altra crearà, en el cas de Campanet i part forana, un altre corrent migratori, també per raons de treball, cap a Ciutat i a les zones industrials i turístiques de Mallorca. A més, apareixen en aquests trenta anys dos nous components: un és fruit del constant abandonament del poble dels elements masculins joves, la qual cosa repercuteix en un envelliment de la seva població i conseqüentment disminueixen els neixements; i l'altra es deu a l'extensió de les pràctiques anticonceptives accelerades a partir de 1973 per la crisi econòmica actual.

La taxa de natalitat ha passat d'ésser superior a 1900 (29'4) a la de Mallorca (28'1) a una clara inferioritat al 1978: 9'6 vora la de 14'7 de l'Illa, que s'ha beneficiat a nivell global del corrent immigratòria

penínsular que ha rejuenit la seva població.

Les taxes de mortalitat registren una evolució semblant a les de natalitat fins a mitjans de segle, en què canvia la trajectòria decreixent per seguir una línia ascendent que se manté fins ara.

A les dues primeres dècades, la mortalitat a Campanet era molt elevada i superava la mitja insular. Hi jugava un paper molt important la mortalitat infantil que va tenir especial significat en dues dates concretes: 1906, en què moriren 26 nins de menys d'un any com a conseqüència d'una epidèmia de rosa (1/3 del total de defuncions anual) i 1918, en què la "disenteria amebiana" (cambres) causà també 26 morts entre els nou-nats. La medicina encara es veia impotent d'enfrontar-se a aquestes epidèmies, que a més se veien agreujades per la falta d'higiene i la subalimentació. Posteriorment, les millores produïdes dins aquests tres aspectes aniran erradicant la mortalitat. Les taxes baixaran considerablement fins arribar als anys cinquanta al mínim registrat al llarg de la nostra història.

Després se manifesta una nova pujada de les defuncions fins a superar el neixements. Aquest ascens de la mortalitat no correspon a una nova aparició dels factors que provocaven la forta mortandat del primer quart de segle, sinó a un aspecte completament diferent que ve definit pel grau d'envelliment de la població de Campanet, a causa -com hem vist- del corrent emigratori, d'aquesta forma la mortalitat només afecta bàsicament el sector vell de la població, que ja ha arribat a les seves cotes màximes d'esperança de vida.

Les defuncions són, doncs, a partir de la dècada dels cinquanta, superiors als neixements i -en correspondència- el creixement natural de la població de Campanet és negatiu, fenomen que també es dona a les restants àrees rurals de la nostra Illa (envellides per la marxa dels joves) i a països d'Europa del Nord i Central (envellides per la manca de joves a causa del fort control de natalitat).

Anys	NATALITAT		MORTALITAT		Creixement Natural %
	Xifres Absolutes	Tants per mil	Xifres Absolutes	Tants per mil	
1887-1900	1122	29'4	849	22'3	7'1
1901-1910	883	29'4	648	21'6	7'8
1911-1920	689	22'4	602	19'6	2'8
1921-1930	683	22'4	511	16'8	5'6
1931-1940	551	19'2	417	14'5	4'7
1941-1950	481	17'3	326	11'7	5'6
1951-1960	333	12'4	344	12'8	-0'4
1961-1970	277	11'3	306	12'5	-1'2
1971-1980	213	9'6	310	13'9	-4'3

JOAN BUJES CRESPI

FUTBOL FEMENI A CAMPANET

El diumenge, sis de novembre, es presentà davant l'afecció local el SPORTING FUTBOL FEMENI CAMPANET. El nou equip, primer de categoria femenina en l'història de l'esport campaneter, neix amb l'aspiració de poder jugar la propera temporada a les competicions oficials. Ara que el nostre poble s'ha quedat oficialment sense futbol masculí, el grup d'al.lotes que integren el neixent club i el seu entrenador s'han llançat amb il.lusió a la tasca de dur endavant el seu projecte, que de realitzar-se vendria a omplir el buit deixat per la desaparició del C.E. Campanet.

Com a primera prova esportiva vàlida, pensen enfrontar-se, durant les festes de Nadal, amb qualcun dels equips femenins federats. Esperem que davant aquest esdeveniment, l'afeccionat respongui amb la seva presència al camp municipal i que com a conseqüència d'aquest suport popular surtin una sèrie de persones que no tan sols se comprometin a cobrir els futurs desplaçaments (com de fet ja n'hi ha) sinó també a col.laborar en l'organització i desenrotllament del nou club, per tal que les jugadores no es trobin mai més en les circumstàncies actuals, de manca d'equipatges i balons, inconvenients aquests que les joves al.lotes (el promig d'edat de l'equip és de setze anys) volen superar realitzant un sorteig abans de Nadal i demanant ajuda a l'Ajuntament.

Confiem que aquesta idea no sigui fruit d'un dia, que tengui la seva continuïtat i que les jugadores arrosseguin futbolísticament a les noves generacions femenines.

JUGADORES

PORTER

Catalina Reines Bennassar 20-III-69

DEFENSES

Miquela Rebassa Gual 2-IV-68

Antònia Mir Reines 11-IV-68

Antònia Mascaró Seguí 13-X-67

Margalida Martínez Dorado 25-V-64

Francesca Bisquerra Mascaró 18-X-67

Juliana Candel Coronado 18-III-64

MITJOS

Antònia Pons Munar 4-V-66

Margalida Oliver Bennassar 17-IX-69

Lionor Horrach Bisquerra 4-VIII-67

DAVANTERS

Joana Morell Palau 7-VII-67

Francesca Vives Mascaró 13-IV-67

Catalina Femenias Horrach 14-IX-68

Catalina Siquier Socias 10-IV-69

Isabel Reines Bestari 14-VII-67

Francesca Alemany Bennassar 6-VII-67

Margalida Juan Azengual 27-VII-65

ENTRENADOR

Joan Reines Palou

ELS ALEVINS I INFANTILS UNA ESPERANCA DE CARA EL FUTUR

Al nostre darrer nº parlaven de la desaparició del C.Esportiu Campanet. Uns mesos després ens trobam que la practicà de l'esport és de primera necessitat. Veim, per un vent, que ha sortit un equip femení de futbol, i per l'altre que neix una escola de futbol base per anar formant jugadors de cara a un futur. Aquest darrer fet té l'origen en la il.lusió d'un grup de pares, que volen intentar formar els seus al.lots dins aquest camp i a la vegada volen entretenir-los davant els escasos divertiments existents a Campanet. Això era almenys el que deia un d'aquests pares -en Jaume d'es Forn- es mostrava il.lusionat en dur endavant aquesta empresa.

Amb ell mantenguem una xerrada de que entreguerem algunes coses. En primer lloc, que aquest equip ha sortit especialment gràcies als dos entrenadors: en Joan Amengu al-que s'ocupa més dels Alevins- i en Miquel Vives que es responsabilitza més dels infantils. Es veu clarament

rament que de cada dia els al.lots demostren més les ganes de jugar. En principi, eren només un vint i ara ja arriben a la quarantena, que cada dilluns, i dimecres assisteixen als entrenaments. Els alevins han jugat en concret contra el Can Picafort amb el resultat: Can Picafort 4, Campanet 2, i el partit de tornada Campanet 4, Can Picafort 3; i el dilluns de Nadal s'enfrantaren al Xilvar empatant a quatre gols. Esperen al llarg dels mesos fer altres partits amistosos amb qualsevol equip de la seva categoria. Per la temporada quive amb l'ajuda de tots els pares, molt probablement juguin competicions. Ara, econòmicament no porten massa despeses, que són cobertes pels mateixos pares; si bé l'Ajuntament col.labora amb nosaltres: ens deixa les seves instal.lacions i paga les despeses del butà i l'aigua. Els mateixos pares han preparat i aportat material per fer

algunes torrades i s'ha vist perfectament el canvi social i de comportament que han realitzat des d'abans de jugar a ara. Això és molt important ja que molts d'ells començaven a fumar alguns xigarrets i ho han deixat. Amb aquest naixement del futbol-base, es vol formar una gran família de pares i al.lots, amb la finalitat de entretenir els nins i que aquest s'h s'ho passin be.

Desitjam que aquesta experiència prosperi i que el dia de demà aquesta "cantera" que s'intenta ~~proseccionar~~ trobi els seus fruits, aconseguint d'aquí uns anys un equip de majors.

Joan Pons

agenda de la vila.

NAIXAMENTS

ELIONOR PALOU HORRACH

• filla de Gabriel i Elionor

MARIA REUS CAPO

• filla de Miquel i Maria

FRANCESC CANDEL COLL

• fill de Francesc i Joana M^a.

PERE REINES I REINES

• fill de Pere i Magdalena

ISABEL Mª PONS RIBER

• filla de Joan i Isabel M^a.

MATRIMONIS

• Miquel Alemany Pujol

i

Joana Anna Gelabert Femenia

• Bernat Pericas Mateu

i

Maria Anna Vives Sàcies

• Josep Mejias Guano

i

Catalina Pons Capella

• Josep Verger Mendez

i

Joana Reus Bennassar

• Bernadi Morro Reines

i

Catalina Bennassar Bennassar

• Mateu Serra Bennassar

i

Francisca Arron Gual

**VENDA
DE
FONES**

CARRER BERNAT SALAS

N° 2 (CA'N DIEGO)

DEFUNCIONS

Pere Pons Morell

Antonia Pons Mulet

Antonia Bisquerre Alcover

Joana Far Cañellas

Joan Mir Moger

Isabel Mª Bennassar Amengual

ESTANC

I

PAPERERIA

MARIA GELABERT

LLIBRES

I MATERIAL

ESCOLAR

CONVERSA AMB

JOSEP REINES REUS

Vaig néixer a Campanet, carrer Masanet, en al casa marcada amb el número 25 -avui, 27-, el dia vint-i-u de Gener de l'any 1914, o sia: l'any que va esclatar la Primera Guerra Mundial.

El meu germà bessó va néixer mort. Jo, els primers anys de la meva infantesa, vaig tenir una salut molt delicada, tant delicada que els meus pares i demés familiars es creien que també em moriria.

Mes, per alló que "mala herba mai mor", aquí em teniu prop de complir els setanta anys i amb una salut bastant bona, malgrat haver sofert un infart de miocardi i, posteriorment, una operació molt greu per a donar una bona circulació a les meves cames perquè hi havia amenaça de morir gangrenat en el cas de no fer-se.

La meva única germana es diu Margalida i és la mare d'un fill metge i d'un altre apotecari.

La meva mare, de nom Maria, es dedicava a cuidar la casa. De jove, va ésser una gran brodadora i ben plantada. Sabia llegir i escriure i era molt neta. El meu pare, de nom Joan, es dedicava al comerç de comprar i vendre llenya i carbó i figues i, més tard, al negoci de la seca d'albercocs. Durant molts d'anys va donar feina a molta gent de Campanet, Búger i Sa Pobla. La majoria eren dones. I, si bé no en sabia gaire de llegir i escriure, de cap duia els seus negocis, essent un gran estimador de coses diverses.

Tan el meu pare com la meva mare em varen estimar molt i sempre em varen respectar. Eren pacífics i no violents i estimaven l'ordre i la pau. Jo sempre els vaig estimar i respectar molt intensament.

Els nins jugaven amb els nins i les nines amb les nines, o sia, jugavem per separat. Jugavem pels carrers i per la plaça: a bolles, a baldufa, a pilota, a piola, a penyores, a quatre cantons, a la gallina cega, a rompes, a corregudes ... A vegades, solíem anar a jugar per les afores del poble, o sia: pels pins, per s'era de

s'era de Son Bordoy, per Son Puça, pel carreró de Ca'n Curt i per altres llocs. Per les matances, els nins i les nines solien anar a passetjar i jugar junts.

Mai no vaig anar a l'escola pública, sempre vaig anar a la privada. El col·legi tenia per nom Nostra Senyora de Lluc i el mestre nomia Pere Siquier, el "mestre company", i només era per a nins. Quan era l'hora de berenar, sortíem a jugar al carrer, ja que l'escola no tenia cap pati. Jugar en el carrer no tenia cap classe de perill ja que en els meus temps d'infantesa només circulaven cavalleries totes soles o amb carros i altres classes d'animals sols o formant guardes.

Si bé en aquell temps la disciplina era prou severa, no tenc record que el mestre em pegàs mai ni d'haver estat castigat agenollat o de cara a la paret.

No, no em record que volia ser de petit. El que si record és que, més d'una vegada, els meus familiars em deien: "podries estudiar de capellà i així menjaràs ensaïmades i xocolati per berenar". Però, el meu destí es veu que era ser Mestre d'Escola, cosa de la que n'estic satisfet.

A l'hivern, a la llum del quinqué, o del foc de la xemeneia o del llumet d'oli, asseguts dins la cuina, vora el roc, els padrins i padrines mos solien contar rondalles i contarelles de rades, així com també, fets i coses de les seves vides: de les festes, de les tradicions ...

A l'estiu, aquestes contarelles tenien lloc asseguts en el carrer o en el corral, a la fresca i a la claror de la lluna, ja que en aquell temps no hi havia electricitat a Campanet.

Vaig estudiar de mestre perquè era carrera més assequible i acostada als medis econòmics dels meus pares. Per a estudiar altres carreres era necessari traslladar-se a la Península.

Després de retornar de França, on vaig residir per espai de nou mesos -durant sis mesos vaig anar a l'escola Jules Ferry, de la ciutat de Lisieux-, vaig anar dos anys a Sa Pobla amb el mestre Joan Caldés, àlies Xambó, el qual em va preparar per a l'ingrés a l'Escola Normal de Palma de Mallorca.

Vaig fer la carrera com alumne oficial, manco un any que vaig estudiar lliure. Els meus professors foren: Garcia, Olmo, Eyaralar, Ferbal, Vinyes, Ensenyat, Porcel, Barceló, Dona Catalina Vives, Dona Rosa Roig, Senyora Cascante, Senyora Villalonga i pot ser algun altre o altra que ara no record.

Una vegada acabada la carrera i degut a la manca de places, vaig obrir una escola particular en el Port d'Alcúdia. De dia, donava classes als petits i, de nit, als grans.

Em pagaven un duro cada mes cadascun dels alumnes. Em bastava per pagar l'hotel on estava hostatjat, per poder fumar filet, que era el tabac més barat que hi havia, i per poder anar de Campanet al Port i del Port a Campanet en bicicleta. Vaig ésser el primer al.lot de Campanet que vaig tenir una bicicleta de dues rodes quan ni els més grans en tenien. També, em cap la satisfacció de ser el campaneter que de gran va tenir una motocicleta.

Els pares dels primers alumnes meus -tan els petits com els grans- tenien amb mi molt de contacte: xerràvem, nos saludàvem pels carreps i pels cafès, anàvem a pescar i a nedar plegats, em convidaven a les seves festes i commemoracions, etc.; formàvem com una gran família.

El material que durant els primers anys de fer de mestre vaig tenir a l'escola, o millor dit, a les escoles, era molt magre: tinta feta amb pols, guix, pissarra, mapes, bancs de dues places (pintats de negre), regla, compàs i escaire de fusta, una bolla del món, murals d'animals, plantes i altres temes, una granera i una pala per a netejar l'escola (cosa que he fet moltes vegades i ...)

El material que he utilitzat més durant la meva tasca educativa ha estat la pissarra i el guix. Era molt útil quan havia de fer dibuixos, dictats, esquemes, etc.

He fet escola, essent mestre estatal, a Búger durant tres mesos i catorze dies, a Montuïri durant un any, sis mesos i tres dies, a Fuentes de

Ayodar (Castelló) durant un any i cinc mesos, a Ortells (Castelló) durant dos anys i nou mesos, a Santa Maria d'Oló (Barcelona) durant dos anys, un mes i vint-i-cinc dies, a Maria de la Salut (Mallorca) durant dos anys, a Pollença durant dos anys, a Moscarí durant nou anys, a Binissalem durant un any i a Inca durant tretze anys, tres mesos i un dia. Des del dia u de gener d'aquest any -1983- estic jubilat.

Generalment, durant tota la meua carrera de mestre he utilitzat la llengua castellana com a mitjà d'ensenyament, ja que era la llengua oficial, si bé en les escoles que he regentades en les Balears, he utilitzat la nostra llengua per fer aclariments. Aquests darrers anys he ensenyat la nostra llengua a l'escola d'Inca tal i com per l'Estat està manat. Me pareix molt bé que els nostres escolars estudiïn la seva llengua materna.

El meu poble de Campanet es pot dir que no sols és poble de pins, com va dir Mossèn Riber, sinó també poble de mestres. Sense comptar els que estudiaren abans de mi i els que han estudiat després, diré els que varen estudiar quan jo estudiava: Miquel Buades Riber -de Son Bià-, Guillem Buades Reinés -Maca-, Miquel Palou Buades -de Son Garreta-, Antoni Rebassa -Costitxer-, Jaume Canals -de Gabellí-, Pere Celià -Piu-, Antonia Tortella -Sabonera-, Catalina Morro -Lluquera-, i Margalida Mulet -Reta-.

Durant els quaranta anys de docència he anat sembrant dins els cors dels meus alumnes la llavor de la no-violència, de la pau, de la germanor, de la generositat, de l'amor ...

Déu faci que aquesta llavor -és el meu més fervent desig- hagi fructificat donant el cent per u i millor si, en lloc del cent, hagi donat el mil.

- PER DINS EL DESERT -

Per JOSÈP REINES REUS.

Per dins el desert
els camells caminan...

Van cap a Betlem
festius i fent via
per a veure Jesús,
fill únic de Maria,
nat aquesta nit
en una establa.

Per dins el desert
els camells caminan
seguint una estrella
que també fa via.

-Nadal-1.981

Aquesta conversa ha estat realitzada per Jaume Ordines i Llorens, el dia 1.981.

BANCA MARCH

El primer Banc de les Balears

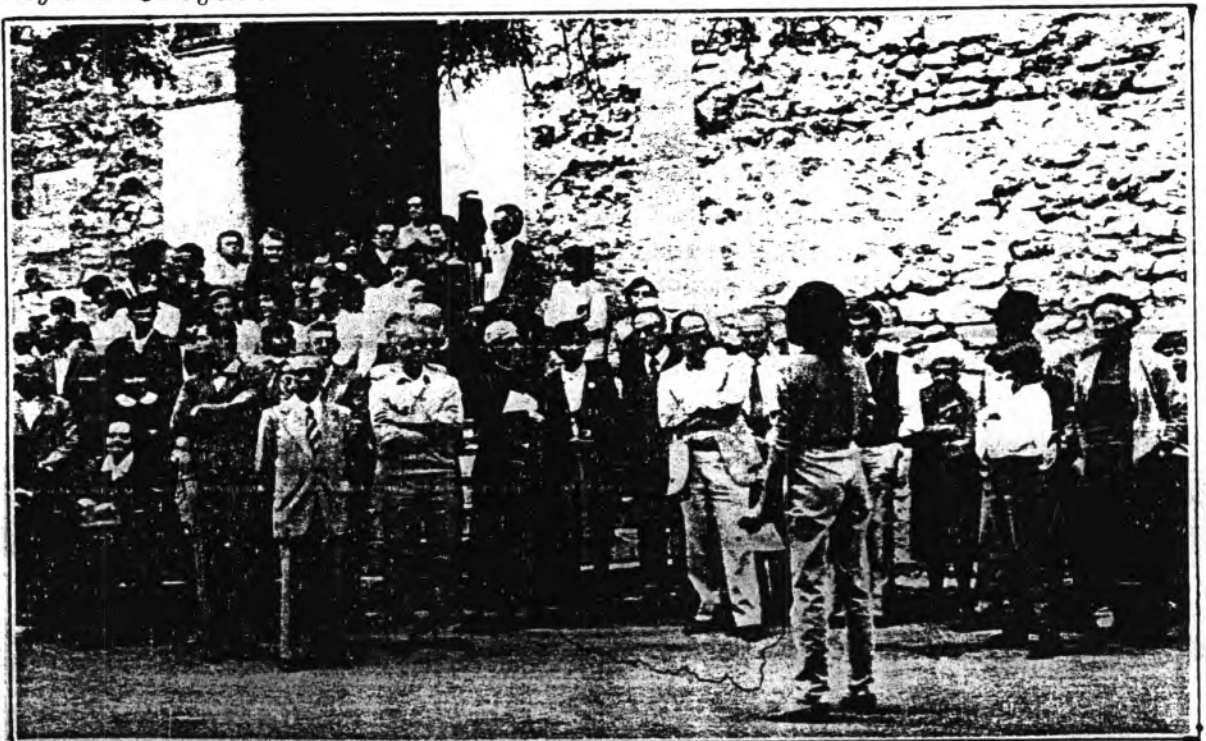
25 aniversari de la mort de LLORENÇ RIBER

El diumenge 30 d'Octubre, amb motiu de complir-se el 25è aniversari de la mort de Llorenç Riber. Es va voler organitzar un homenatge per commemorar la data, per això se prepararen uns actes de poca rellevància, i que més bé s'han de considerar pobres, i de falta de participació popular. Els actes quedaren reduïts únicament a la celebració llitúrgica presidida pel P. Joan F. March, que en la seva homilia ens parlà de Llorenç Riber, i uns parlaments acompanyats de la recitació d'unes poesies a càrrec d'unes nimes del poble.

Als parlaments prengueren la paraula el Canonge Bartomeu Torres Cost i el Sr. Miquel Gayà i Sitjar.

Vertaderament cal dir que a l'homenatge hi faltà que la gent se n'adonàs dels actes que hi havia programats i que els responsables de l'organització distribuïssin molt abans els programes que es feren. Creim que per celebrar un 25è aniversari d'una manera tan pobre, val més deixar-ho córrer. Si se vol fer s'ha de fer amb una programació d'activitats i actes culturals que valguin la pena.

Tan pobre va resultar que els anomenats "amics d'en Riber" estaven absents dels actes. Segurament -segons ens manifestà un d'ells- perquè no n'estaven assabentats.

Homenatge a la Vellesa

Les festes del Patró del poble St. Miquel quedaren reduïdes a molts pocs actes. Unicament és realitzà l'homenatge a la vellesa que cada any dur endavant "La Caixa".

Es veu que els organitzadors de les festes de Sant Victorià quedaren cansats i encara no s'havien recuperat per poder preparar les de Sant Miquel. Si bé hi va haver un concert a càrrec de la coral dels "Antics Blavets" a l'església parroquial. La coral era la segona actuació que feia al poble, ens oferí peces musicals com la Balanguera, Serenata India, El Rossinyol, Cançó dels Navaters, així com l'Ave Maria de T. L. de Victorià, entre d'altres.

La coral des de la seva primera actuació en públic, que per cert també va ser a Campanet, ha progressat molt. Amb la seva segona estrenaren un vestuari conjunt.

El dia de Sant Miquel, a les 5,30 del capvespre, amb la participació del grup de balls mallorquins "Talls Novells" de Santa Maria, s'oferí a la plaça l'homenatge a la vellesa. I va estar present el Conseller d'Agricultura de la Comunitat Autònoma, Sr. Joan Simarro, i qui va lliurar unes plaques a les persones de més edat així com el matrimoni.

Un fet poc agradable succeí quan un dels empleats de l'Ajuntament va fer aixecar d'una cadira una de les persones que en aquells moments havia d'esser homenatjada, apuntant que el lloc estava reservat per a les autoritats presents. Així no obstant, moments després es vegé com eren ocupades per les esposes d'alguns regidors.

Creim que resulta això esser un fet criticable, i que en aquells moments més que les autoritats, els qui s'havien de sentir bé eren els de la tercera edat, ja que eren els protegonistes de la festa. Tots els altres no eren res més que uns de tants presents a l'acte.

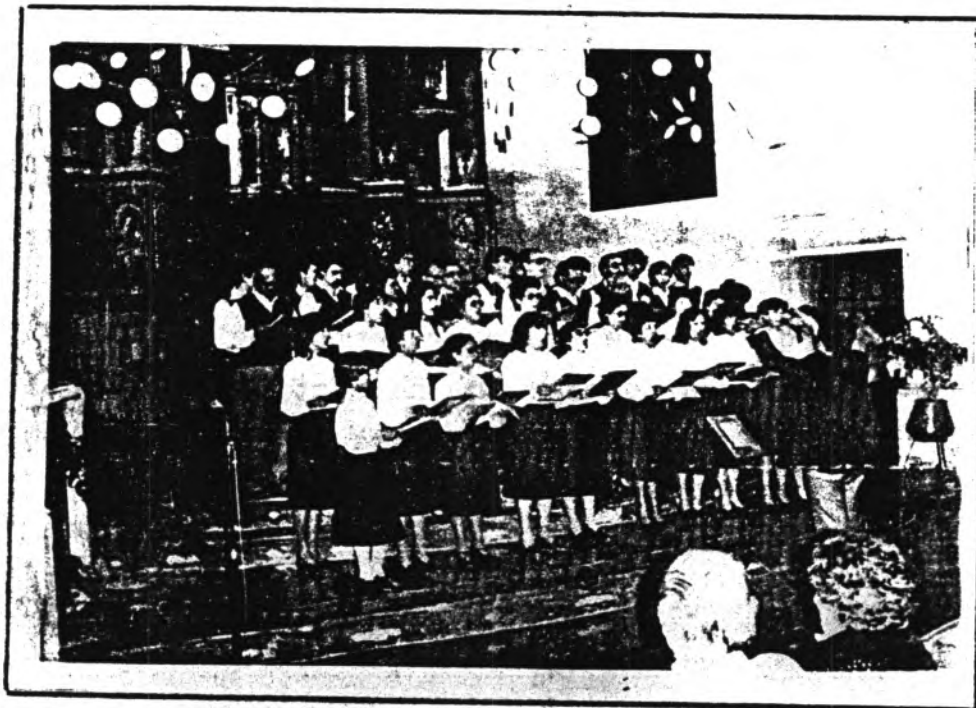
A la nit es celebrà la Missa Solemne amb homenatge a St. Miquel, amb homilia a càrrec de Mn. Ramon Lladó i es tancà la jornada amb l'actuació del grup Cucorba de Muro representant "En Toni mig dimoni i els estudiants de sa cova de Sineu".

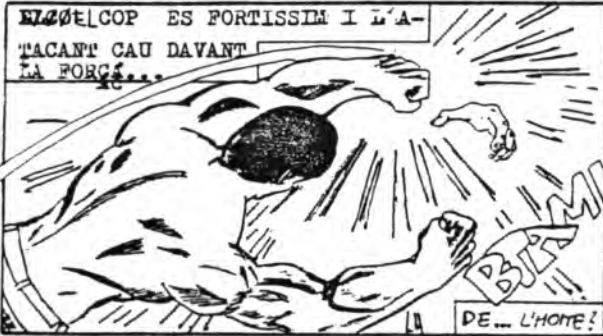
ORQUESTRA DE CAMBRA

ELS SOLISTES DE MALLORCA

L'Orquestra de Cambra "Els Sólistes de Mallorca" el passat 17 de desembre oferiren a l'església parroquial de Campanet un concert sota la direcció d'Agustí Aguiló, interpretant obres com "l'obertura de l'Oratori "El Messies" de G.F. Haendel, "Contrapuntus nº 6 del "Art de la Fuga" de J.S. Bach, "L'estiu de "les quatre estacions" de A.Vivaldi, tenint aquesta obra com solista a Bassam Shuhaibar, "Divertimento nº 1" de W.A. Mozart, i la "Sinfonia nº3 en do Major" de C.P.H.E. Bach. L'acte estava patrocinat i organitzat per la Conselleria d'Educació i Cultura de la Comunitat Autònoma i comptava amb la col.laboració de L'Ajuntament de Campanet i la delegació de l'Obra Cultural Balear.

El Concert fou bó però malhauradament el públic assistent no fou massa. Això sí, els que estaren presents pogueren escoltar bona música per espai de més d'una hora. Entre el públic cal destacar la presència del Sr. Batle, el President de la Comissió de Cultura, la Presidenta de l'Obra Cultural Balear entre altres. Creim que en els mesos vinents seria convenient que tant l'Ajuntament, Obra Cultural i l'església organitzassin concerts a fi de despertar l'esperit musical a Campanet, poble que vau veure neixer a un gran organista i músic mallorquí com va esser Bernat Sales i té una tradició rellevant de bandes de música.

Ha mort «Joan Miró»

El 25 de deembre morí a Palma el pintor Universal JOAN MIRÓ, molts vos demanareu per què li dedica la revista "Campanet" unes línies. Simplement perquè pensam que se les mereix, sota molts d'aspectes: el d'artista, el d'home sencill. Però especialment per als Campaneters, l'imatge d'en Miró quedarà dibuixada dins l'obra que d'aquí a pocs dies sortirà al carrer de Llorenç Riber "La Minyonia d'un infant Orat". El dibuix de Joan Miró servirà de portada a aquesta obra de l'escriptor Campaneter. No hi ha dubte que Campanet tindrà relació amb l'obra mironiana gràcies a "La Minyonia d'un infant Orat". Això ferà que a partir d'ara, aquest pintor Universal, doni encara més fama a l'obra de Llorenç Riber.

ESCOLTAU CADA DIMARTS A LES 13'15

C. O. P. E.
MALLORCA

a la freqüència modulada de

RÀDIO POPULAR

EL PROGRAMA MALLORCA AVUI AMB INFORMACIÓ DE CAMPANET

BONES FESTES

VOS DESITJA

LA REVISTA

CAMPANET